

מערך שיעור ליום ההוקרה - כיתות ז-ח

גיבורים למען!

רציונל:

התוכן המרכזי של יום ההוקרה הינו להכיר את קהילת פצועי צה"ל ופעולות האיבה, ולהוקיר כחברה וכפרטים את נכונותם לתת למען המדינה, את גבורת ההתמודדות היומיומית עם כאב הפציעה. להודות, לחבק, להעריך ולאמץ לחיינו משהו מן הערכים אותם ניתן ללמוד מכל אחד ואחד מהם. ברצוננו לחדד השנה מסר נוסף, על רקע תחושת הפילוג הקיימת באויר, כל המגזרים והגוונים השונים בחברה, רוצים לעשות טוב למען המדינה והאומה, ומוכנים לשם כך לתת את הכל. דרך סיפוריהם של פצועי צה"ל ונפגעי פעולות האיבה נחוש את האחדות והחיבור בין כולנו, כאשר מה שמאחד אותנו זה הנכונות לתת מעצמנו למען הכלל גם במחירים כבדים מנשוא. בנקודות הקצה נופלות כל החומות ומתגלה שכולנו ערבים זה לזה, ושהכלל- האמה, המדינה, החברה הישראלית - עולים מעל שיקולים פרטיים ואגואיסטיים. מה שמניע את כולנו, כך מסתבר, לא רק בארועי הקצה (דרכם זה מתגלה ומתברר), זה הרצון להיטיב, לתת לכלל, לבנות אומה ישראלית חזקה. אם בימי שגרה נדמה לכל מגזר שהמגזר האחר בא להרוס ולקלקל... דרך הפצועים אנו מבינים שבאמת בעומק - כל חברה, כל מפלגה, כל אדם השייך לאומה ולחברה- רוצה להיטיב עמה. ורצון זה הינו כה חזק ומוביל בחייו עד שהוא מוכן להקריב הכל למענה.

גיבורים- מכל המגזרים והגוונים- **למען** מדינת ישראל, החברה הישראלית, האומה.

מטרות השיעור:

- התלמידים יכירו את יום ההוקרה ואת משמעותו.
- התלמידים יחוו הכרת טובה לפצועים על מסירותם ותרומתם לכלל החברה, ויבינו שעלינו להוקיר במעשים ולסייע לפצועים.
- התלמידים ייחשפו לסיפורים של פצועי צה"ל ופעולות האיבה, שכל אחד מהם משתייך למגזר אחר בעם.
- התלמידים יפגשו בערך האחדות בין כל חלקי העם, שבא לידי ביטוי ביום הזה.
- התלמידים ילמדו על הפציעה השקופה של נפגעי פוסט טראומה, ויפתחו רגישות גם לפציעה שאינה ניכרת לעין.
- התלמידים יעניקו מעצמם לפצועים - באמצעות גלויה דיגיטלית וחשיבה משותפת על דרכי סיוע והוקרה.

ציוד נדרש:

שלטים עם שמות המלחמות
תעודות זהות צבעוניות
ברקו ומסך
מחשב עם רמקול להקרנת הסרטונים

מהלך השיעור:

1. פתיחה:

המדריכה תתלה על הלוח שלטים עם שמות של מלחמות ומבצעים: צוק איתן, עמוד ענן, שלום הגליל, עופרת יצוקה, ששת הימים, יום כיפור, שומר החומות. היא תשאל את התלמידים מה משותף לכל המילים שהיא תלתה על הלוח (אלו שמות של מלחמות ומבצעים) ותבקש מהתלמידים לסדר אותם ביחד לפי הסדר שבו הם התרחשו. (בנספח 1- כרטיסיות המבצעים והסדר הכרונולוגי הנכון) המדריכה תשאל:

האם אתם מכירים מישהו שהיה באחד המבצעים או המלחמות האלו? האם אתם חוויתם באופן כלשהו את מבצע שומר החומות שהיה בשנה שעברה? התלמידים ישתפו.

המדריכה תשאל האם התלמידים מכירים אדם שנפצע באחת מן המלחמות הללו או במלחמה אחרת/ פיגוע שהתרחש?

2. יום ההוקרה:

המדריכה תסביר שביז בכסלו, 21/11 מתקיים מידי שנה יום ההוקרה לפצוטי צה"ל ופעולות האיבה. מהו יום ההוקרה לפצוטי צה"ל? המדריכה תקרין במצגת:

בישראל כיום יש למעלה מ-70,000 פצוטי מערכות ישראל ופעולות האיבה. זה הזמן להודות לאלו הנושאים עימם בשגרת היומיום את הקשיים הפיזיים והנפשיים, להכיר אותם ולהוקירם מתוך תחושת ערבות הדדית. יום ההוקרה לפצוטי מערכות ישראל ופעולות האיבה מצוין מדי שנה בתאריך העברי, י"ז בכסלו שהינו התאריך העברי של כ"ט בנובמבר, שנודעת לו משמעות רבה לעם היהודי ולמדינת ישראל- יום החלטת עצרת האומות המאוחדות על סיום המנדט הבריטי והקמת מדינה יהודית בארץ ישראל. ההחלטה התקבלה בהתרגשות עזה ובחגיגות ספונטניות ברחבי המדינה הצעירה, אך בבוקרו של יום המחרת פרצה מלחמת העצמאות. הבחירה בתאריך זה אינה מקרית, שכן היא מסמלת את המחיר הכבד שמשלמים פצוטי צה"ל ופעולות האיבה בהגנה על בטחון המדינה. מוטלת עלינו האחריות להמשיך ולשאת את הלפיד לתקומת ישראל, כשערך הרעות, המלווה אותנו בעת שלום ובעיתות מלחמה, מאיר את דרכנו גם עם שוך הקרבות בתהליך השיקום והחזרה לחיים. הקשר עם פצוטי צה"ל ופעולות האיבה ועם משפחותיהם הוא חובה מוסרית ואף זכות. הוא מהווה עבורנו מקור של עוצמה וגאווה. (מתוך אתר צה"ל)

3. ערך האחדות המתגלה ביום ההוקרה:

המדריכה תתלה על הלוח ארבע תעודות זהות גדולות וצבעוניות. כל אחת מהן תכלול תמונה, שם, גיל ומקום מגורים. היא תשאל את הילדים מה הקשר בין ארבע הדמויות והם ינחשו עד שיגיעו לתשובה / המדריכה תגלה להם את התשובה הנכונה: כל הדמויות הינן פצועי צה"ל ופעולות האיבה.

המדריכה תשאל את הילדים:

אפשר למצוא עוד קשר בין הדמויות האלו? הן כל כך שונות. כל אחד מהם גר בעיר אחרת, מתנהג אחרת וחושב אחרת. מה אנחנו יכולים ללמוד מהעובדה שהם כולם נפצעו בשביל המדינה?

המדריכה תאסוף את תשובות התלמידים. כל דמות מאד שונה מחברתה, אך המכנה המשותף הינו שכולן הסכימו להקריב מעצמן בשביל המדינה, ועד היום כל הדמויות הללו מתמודדות עם משמעות אותה הקרבה.

המדריכה תזמין את התלמידים להכיר לעומק את הדמויות הללו, השקפת עולמן, מה שהביא אותן להקריב למען המדינה, ומעט על ההתמודדות שלהן עם אותה החלטה.

המדריכה תקרין את הסרטון שהפיקה זהות- <https://www.youtube.com/watch?v=xkOdSR0AuRY>

המדריכה תשאל את התלמידים:

מה התחדש לנו על הדמויות שפגשנו בתחילת השיעור בתעודות הזהות?
מה משותף לכולן?

מה ניתן ללמוד מהן על החברה הישראלית?

המדריכה תקרין במצגת את המדרש מתנא דבי אליהו:

**"כל ישראל ערבים זה לזה...ולמה הן דומים? לספינה שנקרע בה בית א',
אין אומרים נקרע בה בית א', אלא כל הספינה נקרעה כולה"**

המדריכה תשאל את התלמידים- איך מדרש זה קשור לסרטון שראינו?

המדריכה תסכם: עם ישראל דומה לספינה המוזכרת במדרש.

כאשר יש קרע בספינה, כל אנשי הספינה בסכנה ומיד רצים לתקן ולעזור. אף אדם בספינה לא ממשיך בחייו ואומר הקרע לא שייך אלי, הוא בחלק אחר של הספינה. כולנו מבינים שאנו בסירה אחת ועלינו לעזור זה לזה עד כמה שניתן. לתת מעצמנו למען הסירה שאנו חיים בה, שתהיה חזקה, שתגיע אל יעדה.

כל הדמויות שראינו בסרטון מדגישות את הערבות ההדדית - אלו שהתגייסו לצבא, מי שהקים עמותה כדי לעזור לכאלו שבמצבו, מי שהולכת ללמוד רפואה כדי לעזור לחולים ולטפל בהם, מי שיצא מהבית המוגן לרחוב הסוער בעכו כדי להגן על התלמידים שלו. כולם ניסו ומנסים להוסיף טוב למדינה, לכל המגזרים ולכל האנשים, בלי להבדיל בין מי שדומה לי למי שנראה אחרת ממני.

למרות שחיים כאן כל מיני מגזרים, עדות ואנשים שחושבים אחרת זה מזה, ופעמים רבות אנחנו מתווכחים זה עם זה, ונדמה לנו שהציבור השונה מאיתנו רוצה רק לפגוע ולקלקל את מה שנבנה כאן במדינה... כולנו בעומק מוכנים להקריב מעצמנו למען כולנו.

אנו מבינים, דרך הסיפורים והדמויות שפגשנו, שבעומק-העם שלנו מאוחד מאד, כל אחד מוכן לתת מעצמו למען העם, בדרכו שלו, מתוך ערבות הדדית לכלל, לספינה- למדינה בה אנו חיים.

המדריכה תשמיע את השיר: "כמו רקפות בין הסלעים"

ותתן לתלמידים להשלים את המילים החסרות (קלזו בנספח 2)

4. עכשיו תורנו...

המדריכה תקרין את הקליפ שהפיקה זהות על השיר החדש של דוד דאור- עכשיו זה תורכם
<https://youtu.be/8UnDDHAMAqE>

המדריכה תשאל את התלמידים:

מה הכוונה עכשיו זה תורכם?

מה אנחנו יכולים לעשות למען אלו שנפצעו, מתמודדים עם פציעה, כזו הנראית לעין או כזו שאינה נראית (ומתוארת בשיר)

התלמידים יענו.

המדריכה תחשוב עם התלמידים מה אנחנו יכולים לעשות למענם.

המדריכה תסכם ותאמר, שבתוך כל הרעיונות החשובים שעלו, לפעמים "רק מילה טובה- מיד עושה לי טוב..." , ויש בה במילה הכתובה יכולת גדולה לנחם, לתת תשומת לב, לשמח ולחבר.

כל תלמיד יכין גלויה לאחד מן הפצועים שמכיר, או גלויה כללית לפצועי צה"ל ונפגעי פעולות האיבה: ניתן להדפיס גלויה באתר יום ההוקרה ולהעביר לאיגוד זהות, או להוריד קישור מהאתר לגלויה דיגיטלית, אותה הילדים ימלאו, יעלו לסטטוס, ו/או ישלחו לפצועים שמכירים.

קישור לגלויות:

[/https://honorday.co.il](https://honorday.co.il)

אפשר בזמן שממלאים את הגלויה לשים ברקע את השיר

"כמו רקפות/ להביא שלום בבית/ כנראה שניצחנו,

העוסקים כולם בערך האחדות עליו שוחחנו בשיעור.

(הסדר הכרונולוגי הנכון- מלחמת השחרור 1948, מבצע קדש 1956, ששת הימים 1967, יום כיפור 1973, שלום הגליל 1982, חומת מגן 2002, לבנון השנייה 2006, עופרת יצוקה 2009, צוק איתן 2014, בין החומות 2021)

מלחמת השחרור

יום כיפור

ששת

הימים

מבצע

קדש

שלום הגליל

חומת מגן

לבנון

השנייה

עופרת

יצוקה

צוק

איתנו

בין

החומות

רקפות בין הסלעים מילים ולחן: אריאל הורוביץ

בין הצפירות בכביש _____ המלוכלכים
בין _____ הפשע לטלוויזיה השטחית
כמו רקפות בין הסלעים
הפנים _____ של הארץ מתחבאים

בין הישנים ברחוב לדקירות _____
בין מה שבדרך כלל _____ בעיתון
כמו רקפות בין הסלעים
הפנים _____ של הארץ מתחבאים

וכשהיא לפתע צריכה
שמישהו ישכב _____ בתוך _____
לא _____ איך הם מופיעים
כמו רקפות בין הסלעים

בין _____ הכתומים לחולצה _____
בין _____ הפשפשים _____ הממשלה
כמו רקפות בין הסלעים
הפנים _____ של הארץ מתחבאים

וכשהיא לפתע צריכה...

בין מגדלי הפאר _____ הקליטה
בין _____ זרים לשדות _____
כמו רקפות בין הסלעים
הפנים _____ של הארץ מתחבאים

וכשהיא לפתע צריכה...

שם: אורן אור ביטון

גיל: 40

מקום מגורים: כפר סבא

מקצוע: ארט דירקטור

משפחה: נשוי לשרון ואבא לארבעה ילדים

ומה עוד?

הקים עמותה, כתב ספר ומרצה בכל העולם

שם: לואי מרעי

גיל: 38

מקום מגורים: חורפיש

מקצוע: חבר מועצה

משפחה: נשוי לוופאא ואבא לארבעה ילדים

ומה עוד?

דרוזי, פעיל חברתי, אוהב לשחק כדורסל

שם: נעם נביס

גיל: 22

מקום מגורים: רענה

מקצוע: סטודנטית לרפואה

משפחה: בת לזוהבה ונפתלי, יש לה חמישה אחים

ומה עוד?

עשתה שנתיים שירות לאומי, למדה בלט

שם: אלעד ברזילי

גיל: 38

מקום מגורים: עכו

מקצוע: מורה

משפחה: נשוי ליעל ואבא לארבעה ילדים

ומה עוד?

ממקימי הגרעין התורני בעכו